

791

Z VI
65

NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING
BLINDERN

VI

O-127/65

SUNDSBARMREGULERINGEN -
INNVIRKNING PÅ VASSDRAGSFORHOLD

Fremdriftsrapport for arbeid i 1975

Blindern, 29. desember 1975

Olav Skulberg

BAKGRUNN

Retningslinjer for en vassdragsundersøkelse ble trukket opp på møte i Bø 7. mars 1975 (Sundsbarv Kraftverk, TB/AM 424.030). I forbindelse med inkaminasjonsmøte for underskjønn sesjon X på Seljord 26. mai 1975 ble det gitt opplysninger som gjorde det påkrevet med utvidelse i opplegget av undersøkelsene. Videre ble det frem til oktober 1975 formulert nye problemstillinger som trengte faglig belysning. Det vises til oversikt over prosessskrifter og forutsetninger i notat til Nedre Telemark herredsrett (NIVA, notat datert 29. september 1975).

I løpet av høsten 1975 ble det klart at bare et begrenset faglig grunnlag ville kunne foreligge på det aktuelle saksområde - resipient- og forurensningsproblemer - frem til prosedyremøtet i januar 1976. Dette forhold ble meddelt Nedre Telemark herredsrett i brev datert 10. november 1975.

De faglige spørsmål som skal behandles er til dels av betydelig vanskelighetsgrad. Nødvendige holdepunkter for å kunne gi en forsvarlig behandling fordrer feltundersøkelser som bl.a. dekker de ulike årstider og minimum strekker seg over ett år (NIVA, notat datert 5. mars 1975). Problemstillingene omkring resipientbruk og minstevannføring i Daleåi, Morgedalsåi, Flatdalsåi og Bø-elva krever f.eks. videregående undersøkelser. Ut fra denne vurdering er det nødvendig å la observasjonsperioden strekke seg frem til høsten 1976.

Ved Norsk institutt for vannforskning er det flere medarbeidere som deltar i undersøkelsen. Hydrografiske oppgaver er behandlet av kjemiker J. Kotai. Cand.mag. Bjørn Rørslett har utført de hydrobotaniske undersøkelsene. Feltarbeid er gjort av tekniker H. Juelsen.

Undersøkelsene gjennomføres i nært samarbeid med Sundsbarv Kraftverk som på beste måte har lagt forholdene til rette for den praktiske utførelsen i Telemark.

PROBLEMSTILLINGER

Det er fremkommet en rekke problemstillinger og spørsmål på saksområdet resipient og forurensningsvirkninger som skal vurderes ved Sundsbarm-skjønnnet. Ved behandlingen av vassdragene er det hensiktsmessig å skille mellom vestlige vassdrag - vassdragssystemet Daleåi, Morgedalsåi og Sundkilen - og østlige vassdrag - vassdragssystemet Åmotsdalsåi, Flatdalsåi - Seljordvatnet, og Bøelva. Det er hovedsakelig fem kategorier problemstillinger som går igjen for vassdragssystemene. Følgende betegnelser kan kort brukes i en oversikt:

1. Forurensning - forurensningskonsentrasjon - vannkvalitet
2. Resipient - minstevannføring
3. Drikkevann - vannforsyning
4. Tilgroing med høyere vegetasjon
5. "Sly" - algebegroing - utøvelse av fiske.

I tabell 1 er det gitt en oversikt over skrifter som formulerer spørsmål som skal behandles. Tallene under rubrikk for problemstilling viser til betegnelsene av kategorier ovenfor.

Det er nødvendig å understreke den nære forbindelse som problemstillingene angående resipient og forurensningsvirkninger har med andre saksområder som behandles ved Sundsbarmskjønn sesjon X. Vannets allsidige bruk og vassdragenes viktighet for næring og dagligliv betinger dette. Av dette følger at utredningene med hensyn til hydrologi, fiskeribiologi, jordbruksvirksomhet osv. står i et avhengighetsforhold til hverandre og må vurderes i nøye sammenheng. Vassdragene må som naturressurser behandles som helheter i sammenheng med sine nedbørfelt og den samfunnsutvikling som finner sted der.

FREMFØRING AV VASSDRAGSUNDERSØKELSE 1975

Bakgrunnen for arbeidet danner vassdragsundersøkelsene som ble utført av Norsk institutt for vannforskning i:

Tabell 1. Oversikt over problemstillinger angående resipient- og forureningsvirkninger som behandles ved Sundsbarmkjønn sesjon X.

Referanse	Skrift	Vestlige vassdrag	Østlige vassdrag	Problemstilling (se side 3)
Sundsbarm kraftverk	Forslag til skjønnsforutsetninger. T. Borg, Porsgrunn 14. mai 1975	+	+	1 2 3
Thorstein Vale	Prosesskrift til Nedre Telemark herredsrett, Gvarv 30. mai 1975	+	+	1 2 3 4 5
Tor Lindheim	Problemer knyttet til Seljordvatnet, Gvarv 16. juni 1975		+	4 5
Hallvard Roholt	Søksmålskrift til Nedre Telemark heradsrett, Kviteseid 11. juli 1975	+		1 4 5
Thorstein Vale	Prosesskrift til Nedre Telemark herredsrett, Gvarv 13. september 1975		+	1 2 3
Kjell Haavind	Prosesskrift til Nedre Telemark herredsrett, Oslo 23. september 1975	+	+	2
Tor Lindheim	Problemer knyttet til Seljordvatnet, Gvarv 7. oktober 1975		+	5
Kåre Ødegaard	Prosesskrift til Nedre Telemark herredsrett, Oslo 3. desember 1975	+	+	1 2 3
Eilif Koslung	Prosesskrift til Nedre Telemark herredsrett, Notodden 18. desember 1975		+	1 2 3

Daleåi - Morgedalsåi	1966 - 1968
Åmotsdalsåi - Flatdalsåi	1967 - 1969
Bø-elva	1969 - 1970

Sundsborn Kraftverk var oppdragsgiver. Hensikten med undersøkelsene var å fastslå tilstanden i vassdragene - vannkvalitet og biologiske forhold.

I tidsrommet 7. - 8. april 1975 ble det gjennomført en befaring av vassdragene av representanter for Sundsbarn Kraftverk og Norsk institutt for vannforskning. Basert på dette grunnlag ble prøvetakingssteder og feltarbeid fastlagt.

I figur 1 og 2 er det gitt en oversikt over prøvetakingssteder i vassdragene. Betegnelsene som er benyttet på disse stasjonene fremgår av tabell 2, hvor også observasjoner og materialinnsamling er angitt. Ved de hydrobotaniske undersøkelser er det benyttet flere stasjoner. Lokaliteter som er benyttet ved undersøkelse av forekomst av høyere vegetasjon i vassdragene er tegnet inn på kartskissene.

Metodene som er benyttet i undersøkelsene er de rutinemessige for analyse av vannprøver og biologisk materiale ved Norsk institutt for vannforskning.

Analyseresultater og observasjoner som er gjort inneværende år er foreløpig - desember 1975 - ikke ferdig bearbeidet. Tilgang på data fra andre undersøkelser og saksområder er dessuten en nødvendig forutsetning. I særlig grad gjelder dette de hydrologiske utredninger og beskrivelser av is- og temperaturforhold.

SKU/KEN

Tabell 2. Oversikt over prøvetaking, observasjoner og materialinnsamling

Vassdrag	Stasjon	Beteg- else	Kjemisk analyse	Algebe- groing	Plankton- seston	Høyere vege- tasjon
Daleåi	Hovdevatn	-	-	-	-	+
	Høydalsmo	D1	+	+	-	+
	Oftevatn, utløp	-	-	+	-	+
	Kyrkjehylen	-	-	+	-	+
	Dalene skole	D2	+	+	-	+
	Jorde bru	D3	+	+	-	+
Sundkilen	Indre område	S1	-	+	+	+
	Midtområde	S2	+	-	+	-
	Ytre område	S3	-	-	+	-
Morgedalsåi	Breivatn, oppstr.	-	-	-	-	+
	Breivatn	-	-	-	-	+
	Breivatn, nedstr.	-	-	-	-	+
	Moskeitjønn	-	-	-	-	+
	Morgedalstjønni	-	+	-	+	+
	Morgedalstjønni, nedstrøm	M1	+	+	-	+
	Strandtjønn	-	-	-	-	+
	Bakketjønni	-	-	-	-	+
	Lundevall bru	M2	+	+	-	+
	Amotsdalsåi Flatdalsåi	Kyrkjemoen	F1	+	+	-
Flatdal bru		F2	+	+	-	+
Flatsjø		-	-	-	-	+
oppstrøm		-	-	-	-	-
Lekshøl		F3	+	+	-	-
Seljordvatn		-	-	-	-	+
Bø-elva	Seljordvatn	-	-	-	-	+
	Hegna	-	-	-	-	+
	Sanda bru	B1	+	+	-	+
	Tjønntveit bru	B2	+	+	-	+
	Oterholt bru	B3	+	+	+	+
	Folkestad bru	B4	+	+	-	-
	Beverøya	-	+	+	-	+
	Manne bru	B5	+	+	-	+
	Gvarv, Teksten	B6	+	+	-	+
	Bø-evju	-	+	+	-	-

Fig.1 Stasjoner ved prøvetaking i vestlige vassdrag 1975

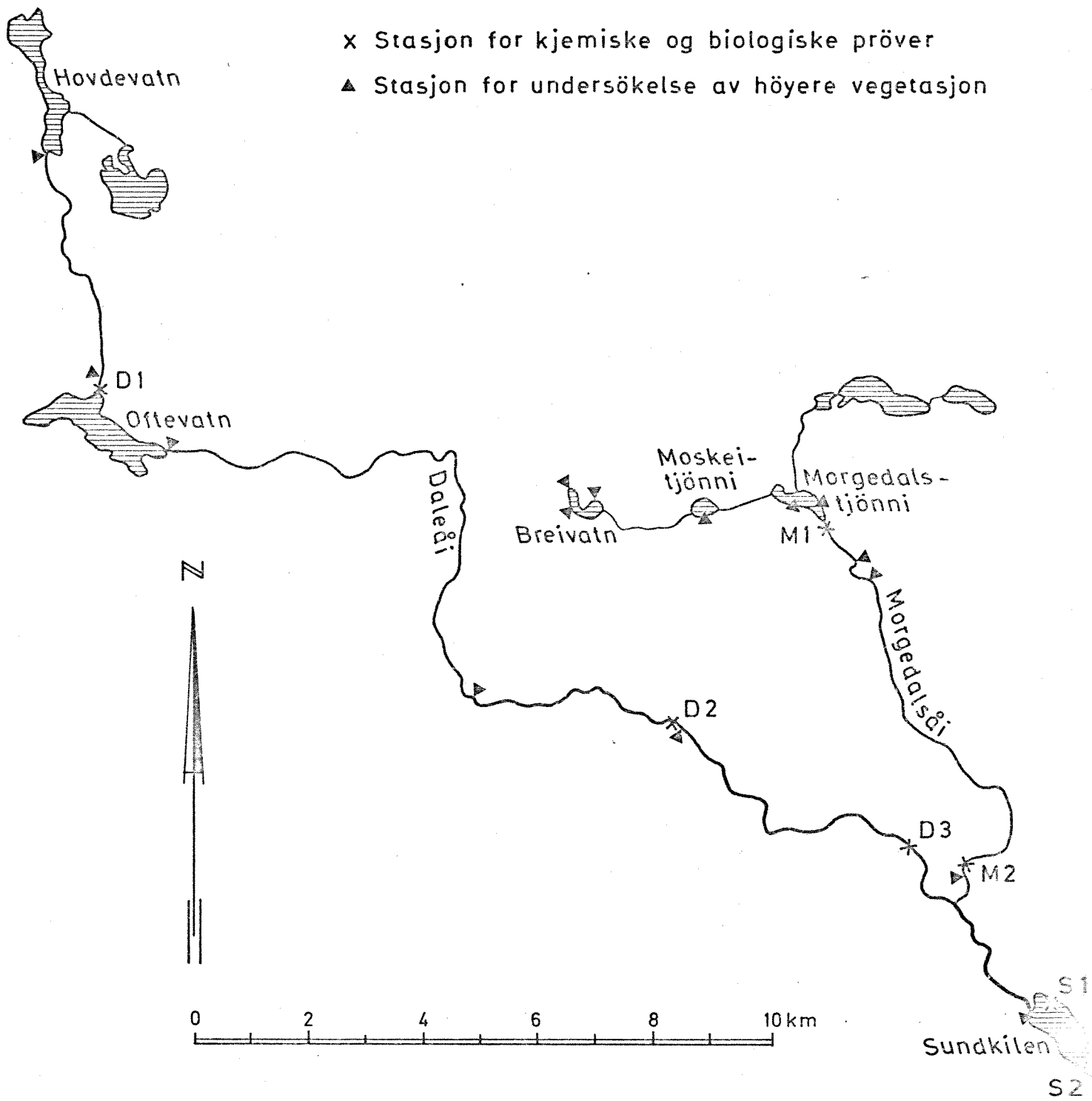

Fig.2 Stasjoner ved prøvetaking i østlige vassdrag 1975

